

I. KONGRES SLOVENSКИH OBČIN

Strateške usmeritve prostorskega in urbanega razvoja na nacionalni in lokalni ravni

Barbara Radovan

MOP

Direktorat za prostor, graditev in stanovanja

Prostorska dimenzija politik

Veliko strateških odločitev sprejetih na evropski in državni ravni ima konkretne implikacije na lokalni ravni

Prostorska dimenzija politik

Veliko politik ima prostorske učinke - ti pa se zgodijo v konkretnem prostoru, v konkretni regiji in občini

evropski prometni koridorji

energetski projekti evropskega pomena

Natura 2000

evropska kmetijska politika ...

Prostorska dimenzija politik

Obojesmerno – razvoj mora izhajati (tudi) iz prostorskih danosti in razvoj terja prostorske resurse

Državna raven

- Prenova strategije prostorskega razvoja Slovenije
- Politika in programi urbanega razvoja
- Nov zakon o urejanju prostora
- Program projektov eProstor

Lokalna raven

- Zaključiti pripravo OPN
- Vzpostaviti evidence stavbnih zemljišč
- Spremljati razvojne potrebe in usmerjati prostorski razvoj

Regionalna raven

- učinkovitejše upravljanje s prostorom
- povezovanje razvojnih potreb s prostorskimi danostmi in vice versa
- povezovanje državne in lokalne ravni
- povezovanje občin
- povezovanje mest in podeželja

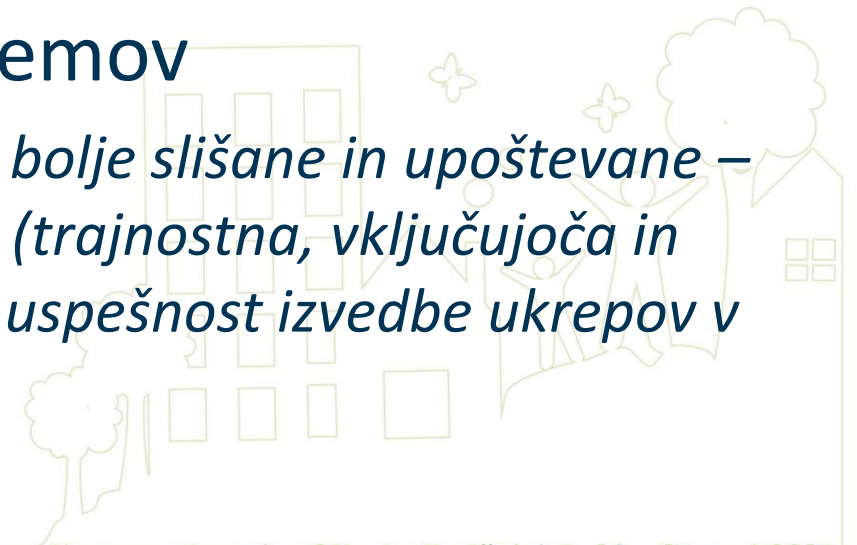

Urbani razvoj

MESTA so prostori, kjer živi največ prebivalcev EU, kjer je največ delovnih mest in kjer je ustvarjenega največ BDP, a so tudi generatorji okoljskih in drugih problemov

Glas in potrebe mest morajo biti boljše slišane in upoštevane – kako bodo doseženi cilji EU 2020 (trajnostna, vključujoča in zelena rast) je močno vezana na uspešnost izvedbe ukrepov v mestih

Urbani razvoj / podprt z EU politiko

- Kohezijska politika 2013 – 2020: min 5% za urbani razvoj / SLO ca 7%
- Urbana agenda za EU - Dogovor iz Amsterdama / junij 2016
- Poudarjen pomen srednjih in malih mest / prispevek SLO

Dogovor iz Amsterdama

12 PARTNERSTEV za oblikovanje akcijskih načrtov za dosego boljše zakonodaje, boljšega financiranja in boljšega znanja

stanovanja, krožna ekonomija, digitalna tranzicija, energetska tranzicija, urbana revščina, nova delovna mesta in veščine v lokalnem gospodarstvu, prilagajanje podnebnim spremembam, urbana mobilnost, vključevanje migrantov in beguncev, kvaliteta zraka, trajnostna raba zemljišč, javna naročila

Dogovor iz Amsterdama

Partnerstva sestavljena iz držav članic, mest, EK, EIB, Odbora regij, Eurocities, ...

krepi dialog med različnimi ravni, prepoznati potrebe, izmenjati dobre prakse, oblikovati nove pristope, krepi povezave

Dogovor iz Amsterdama / Slovenija

Sodelujemo v 4 partnerstvih

- stanovanja (MOP in SSRS)
- krožno gospodarstvo (MGRT in MOP)
- digitalna tranzicija (SOS)
- urbana mobilnosti (MZI z LUR in MOL)

Urbani razvoj / podprt z EU politiko

- vse je (tudi) priprava na EU politiko po 2020
- urbani razvoj bo (zelo verjetno) še okrepljen
- mestom (pre)pustiti, da oblikujejo svoje vizije in sama odločajo kakšne ukrepe bodo izvajala (dogovor različnih ravni / bottom up pristop)

Urbani razvoj / Slovenija

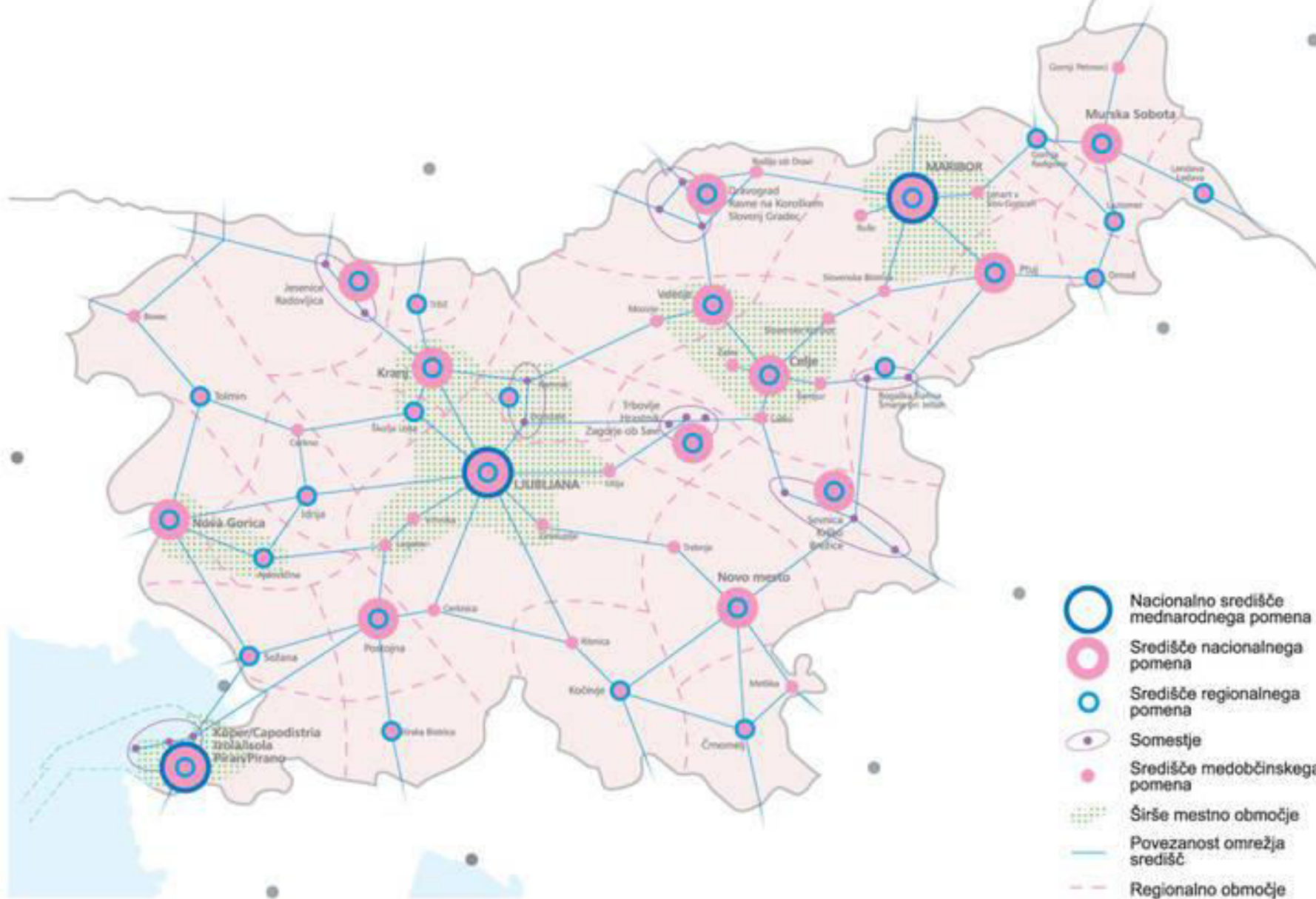
Identiteta SLO - mala in srednje velika mesta

11 mestnih občin

67 mest

15 središč nacionalnega pomena (SPRS)

Meja na morju med RS in RH je prevzeta po pogodbi o skupni državni meji med RS in RH (priloga 1), ki sta ga 19.07.2001 potrdili obe vladi, 20.07.2001 pa je bil parafiran s strani vodij pogajalskih skupin.

Karta št.4

ZASNOVA POLICENTRIČNEGA URBANEGA SISTEMA IN RAZVOJ ŠIRŠIH MESTNIH OBMOČIJ

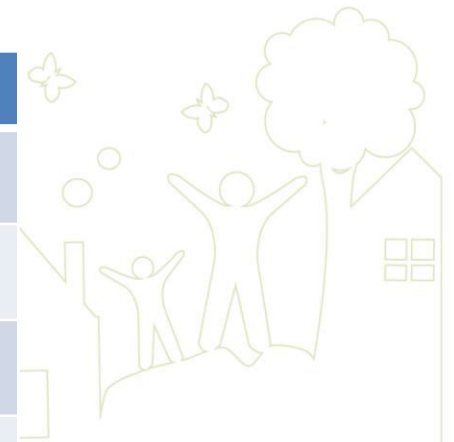
Urbani razvoj / Slovenija

½ prebivalcev SLO živi v mestih

1/3 prebivalcev živi v 11 MO

¼ prebivalcev živi v največjih 4 MO

LJ 288.000	CE 50.000	PT 23.000
MB 110.000	NM 36.000	MS 19.000
KR 56.000	VE 32.000	SG 16.000
KP 51.000	GO 31.000	

Urbani razvoj / Slovenija

Kohezijska politika 2013-2020

Ukrepi, ki jih bodo mesta / 11 MO izvajala so s področij:

- trajnostne mobilnosti,
- energetske učinkovitosti,
- reaktivacije opuščanih in premalo izkoriščanih prostorov
(ukrepi se izvajajo samo na degradiranih urbanih območjih, njihov cilj pa je da se obseg le-teh zmanjša)

Urbani razvoj / Slovenija

Kohezijska politika 2013-2020

Vsaka MO je moralo pripraviti **TRAJNOSTNO URBANO STRATEGIJO** (+ izvedbeni načrt TUS) kot (pred)pogoj za pridobitev EU sredstev.

Urbani razvoj / Slovenija

Kohezijska politika 2013-2020

DOSEDANJE IZKUŠNJE:

- okrepljeno sodelovanje mestnih občin med seboj in z državo (ministrstvi)
- proces priprave TUS okrepil sodelovanje v mestnih upravah in krepil sodelovanje z javnostjo

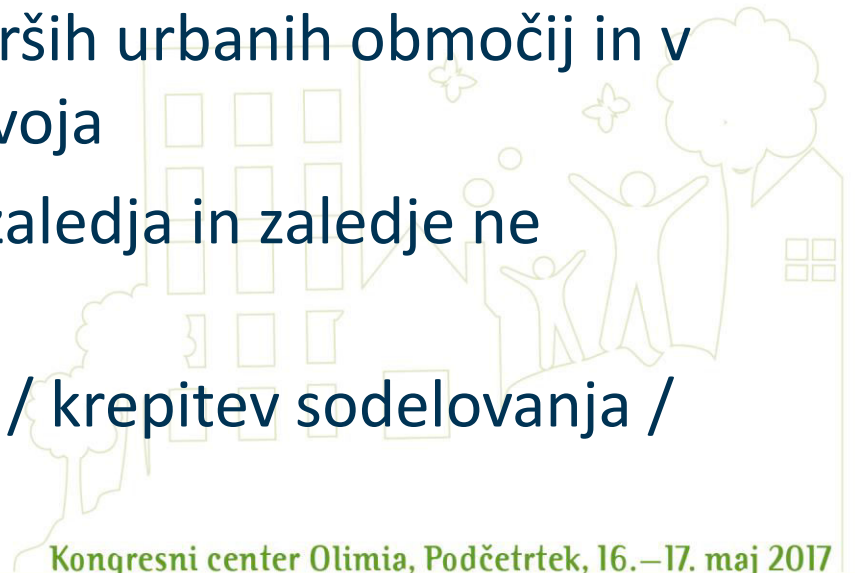

Urbani razvoj / Slovenija

NAPREJ

- urbani razvoj je pomemben del prenove Strategije prostorskega razvoja Slovenije
- urbani razvoj v kontekstu širših urbanih območij in v kontekstu regionalnega razvoja
- mesto ne funkcionira brez zaledja in zaledje ne funkcionira brez mesta
- prepoznavanje potencialov / krepitev sodelovanja / povezovanje / različnost

I. KONGRES SLOVENSКИH OBČIN

Urbani razvoj / Slovenija

Boljša zakonodaja

Boljše financiranje

Boljše znanje

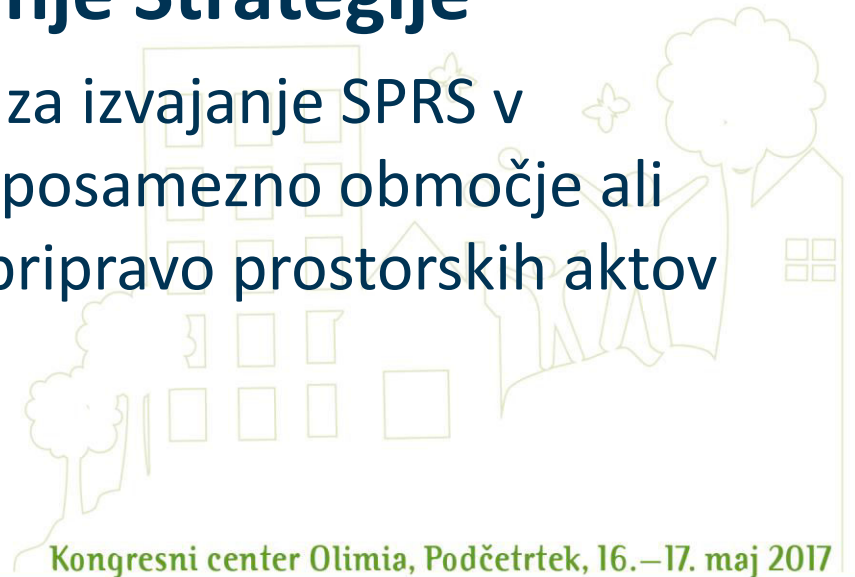
Kongresni center Olimia, Podčetrtek, 16.–17. maj 2017

Nov zakon o urejanju prostora

NOVI INŠTRUMENTI

- Strategija prostorskega razvoj Slovenije in
  - **akcijski načrti za izvajanje Strategije**
- določijo in prikažejo ukrepi za izvajanje SPRS v srednjeročnem obdobju za posamezno območje ali dejavnosti in usmeritve za pripravo prostorskih aktov

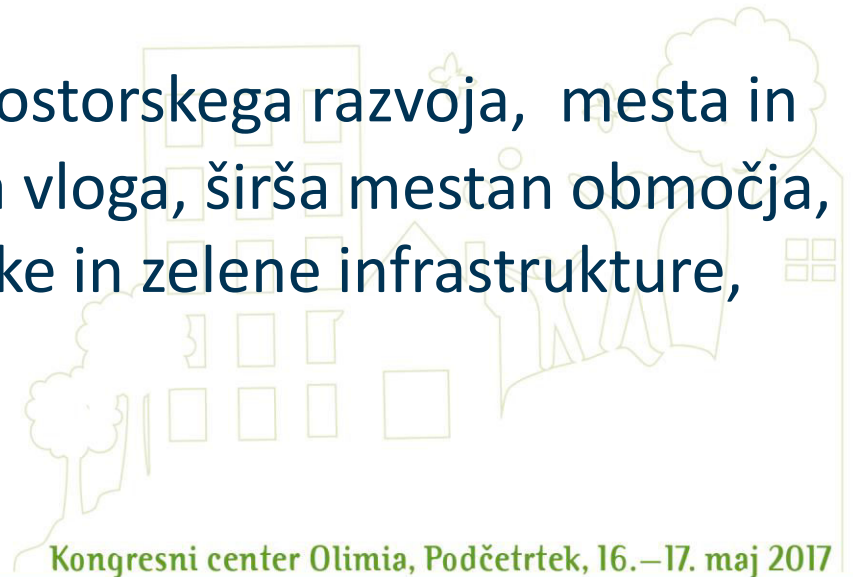

Nov zakon o urejanju prostora

NOVI INŠTRUMENTI

regionalni prostorski plan / za posamezno razvojno regijo

- določi cilje in prioritete prostorskega razvoja, mesta in druga urbana naselja in njihova vloga, širša mestna območja, omrežje družbene, gospodarske in zelene infrastrukture, stanovanjskih območij.

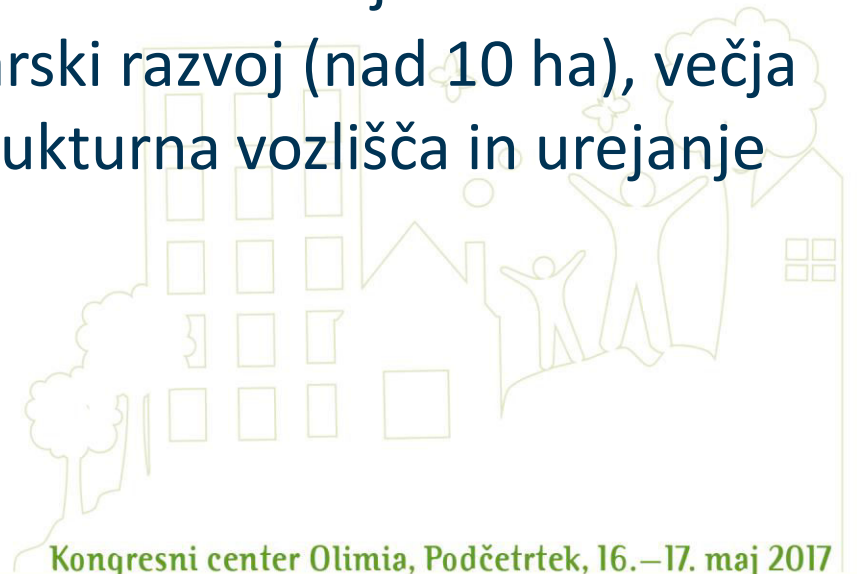

Nov zakon o urejanju prostora

regionalni prostorski plan / za posamezno razvojno regijo

- obvezno se določijo prednostna območja za stanovanjsko oskrbo, gospodarski razvoj (nad 10 ha), večja nakupovalna središča, infrastrukturna vozlišča in urejanje javnega potniškega prometa

Nov zakon o urejanju prostora

regionalni prostorski plan / za posamezno razvojno regijo

- je podlaga za pripravo regionalnega razvojnega programa – sprejet mora biti pred ali sočasno z regionalnim razvojnim programom
- financiranje: država in občine

Nov zakon o urejanju prostora

NOVI INŠTRUMENTI

- **Urbanistična zasnova**

- obvezna strokovna podlaga za regionalni plan, občinski plan in OPN za mesta in druga urbana naselja

- **Elaborat ekonomike**

- obvezna strokovna podlaga za pripravo OPN in OPPN (preveri ekonomičnost načrtovanih prostorskih ureditev)

Nov zakon o urejanju prostora

NOVI INŠTRUMENTI

- Odlok o urejanju podobe naselij in krajine
- Evidenca stavbnih zemljišč (občine)
- Evidenca dejanske rabe poseljenih zemljišč (država)
- Izravnalni prispevek
- Komisija Vlade
- Prostorski svet

Program projektov eProstor

- ePlan
- eGraditev
- Skupni prikaz stanja prostora
- Spremljanje stanja prostorskega razvoja
- Enotna vstopna točka
- Zajem dejanske rabe pozidanih zemljišč

Evidenca stavbnih zemljišč

Na ravni regije ali več med seboj povezanih občin želimo spodbuditi h pripravi projekta **Vzpostavitev evidence stavbnih zemljišč in njihovih razvojnih stopenj**

Evidenca stavbnih zemljišč

Podatki o stavbnih zemljišči (pozidanih / nepozidanih) za namene:

- načrtovanje novih stavbnih zemljišč
- načrtovanje komunalne opreme
- izvajanje urbane ekonomike
- izvajanje ukrepov aktivne zemljiške politike in zagotavljanje ustreznih zemljišč za gospodarske in bivalne potrebe
- odmero dajatev

In naprej?

- povezovanje in sodelovanje na vseh / različnih ravneh
- krepitev znanja
- razvijanje specifik in prednosti, prepoznavanje in kompenziranje primanjkljajev
- učinkovita uporaba finančnih virov

